

Dr Władysław Chłopicki
Instytut Filologii Angielskiej
Uniwersytetu Jagiellońskiego

**AUTOREFERAT O PRZEBIEGU PRACY ZAWODOWEJ,
OSIĄGNIĘCIACH NAUKOWO-BADAWCZYCH, DYDAKTYCZNYCH, W
ZAKRESIE KSZTAŁCENIA KADR I ORGANIZACYJNYCH**

I. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/ artystyczne – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej

- Praca doktorska
„Pragmatic indicators of sophistication in humorous short stories”, 2000, Kraków
Uniwersytet Jagielloński, promotor pracy – prof. dr hab. Elżbieta Tabakowska, recenzenci:
prof. dr hab. Anna Duszak, prof. dr hab. Aleksy Awdiejew.
- Praca magisterska
„An Application of the Script Theory of Semantics to the Analysis of British and American Short Stories”, 1988, Uniwersytet Jagielloński, promotor pracy - prof. dr hab. Elżbieta Tabakowska, recenzent: prof. dr hab. Aleksy Awdiejew.
filologia angielska – studia dzienne, pięcioletnie (1981-1988, z przerwą na dwuletnie studia w USA)
- Praca na stopień Master of Arts, „An Application of the Script Theory of Semantics to the Analysis of Selected Polish Short Stories”, 1987, Purdue University, promotor pracy – professor Victor Raskin, językoznawstwo – studia magisterskie, trzy semestry (1986-1987)
- Stopień Bachelor of Arts, Alliance College, USA, 1986, roczny program studiów (1985-1986)

II. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych/ artystycznych

1. Starszy wykładowca w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, od 2013 do chwili obecnej.
2. Starszy wykładowca w Zakładzie Filologii Angielskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie, od 2008 do chwili obecnej.
3. Asystent z doktoratem i adiunkt w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2001-2013.
4. Wykładowca w Zakładzie Filologii Angielskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie, 2000-2008
5. Asystent w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego 1991-2000.
6. Lektor w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1988-1991.
7. Teaching Assistant, Purdue University, West Lafayette, USA, 1986-1987.

Pracę dyplomową na stopień Master of Arts, pod kierunkiem prof. Victora Raskina, obroniłem w roku 1987 pod koniec dwuletniego pobytu w USA, a po powrocie do kraju obroniłem pracę magisterską, pod kierunkiem prof. Elżbiety Tabakowskiej, kończąc przerwane na dwuletni pobyt w USA pięcioletnie studia filologii angielskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim w 1988 r.. Po obronie pracy magisterskiej zostałem zatrudniony w Uniwersytecie Jagiellońskim na stanowisku lektora, a potem asystenta. W czasie trwania zatrudnienia przebywałem na kilkumiesięcznych stypendiach w Uniwersytecie w Duisburgu oraz w Aarhus Business School w ramach programu Tempus oraz na Uniwersytecie w Reading w ramach stypendium British Council. Te stypendia wraz z dwuletnim pobylem w USA ukształtowały moje dalsze zainteresowania badawcze, zarówno w dziedzinie pragmatyki językoznawczej i badań nad humorem, jak i kulturoznawstwa i komunikacji w biznesie.

Pracę doktorską, napisaną pod kierownictwem prof. Elżbiety Tabakowskiej, obroniłem w 2000 roku. Była ona zwieńczeniem indywidualnej pracy naukowej prowadzonej w okresie zatrudnienia na stanowisku lektora i asystenta w Uniwersytecie Jagiellońskim. Po początkowym okresie pracy w Zakładzie Językoznawstwa Angielskiego, zostałem członkiem nowo powstałego Zakładu Pragmatyki Językoznawczej i Teorii Tłumaczenia, kierowanego przez prof. Elżbietę Tabakowską, z czym wiąże się także początek mojego zainteresowania przekładoznawstwem; było ono naturalne, ponieważ od początku lat 1990. byłem czynnym

tłumaczem (w moim dorobku znajduje się kilkadziesiąt opublikowanych tłumaczeń). W refleksji na temat języka i przekładu mają źródło także moje zainteresowania językoznawstwem kognitywnym, które utrzymuję i rozwijam do dziś, łącząc je ze stałym zainteresowaniem lingwistyką humoru.

Po obronie pracy doktorskiej zostałem zatrudniony w Instytucie Filologii Angielskiej na stanowisku asystenta z doktoratem, adiunkta, a potem starszego wykładowcy. Byłem już wtedy zaangażowany w działalność na rzecz International Society for Humour Studies (ISHS) oraz w pracę w Zarządzie Krakowskiego Towarzystwa Popularyzowania Wiedzy o Komunikacji Językowej „Tertium”. Praca w tych trzech środowiskach naukowych oraz wcześniejsza współpraca z Katedrą Unesco d/s Badań nad Przekładem i Komunikacją Międzykulturową Uniwersytetu Jagiellońskiego wpłynęły zasadniczo na moje rozumienie mechanizmów języka, interdyscyplinarności koncepcji naukowych oraz aktywności wydawniczej i popularyzatorskiej na polu nauki.

III. Wskazanie osiągnięcia* wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2016 r. poz. 882 ze zm. w Dz. U. z 2016 r. poz. 1311.):

a) tytuł osiągnięcia naukowego/artystycznego

„Dyskurs humorystyczny – poprzez poziomy i gatunki w stronę komunikacji”

(„Humorous discourse: Across levels and genres towards communication”)

b) autor/autorzy, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa, recenzenci wydawniczy)

I. Zagadnienia ogólne

1. Chłopicki, Władysław, Dorota Brzozowska, “A foreword on humorous discourse”, w: *Humorous discourse*, pod red. Władysława Chłopickiego i Doroty Brzozowskiej, Mouton de Gruyter, 2017, [udział 70%]. Recenzent: anonimowy członek zespołu recenzentów wydawniczych

2. Chłopicki, Władysław, „Perspektywy badania dyskursu humorystycznego”, w: *Oblicza komunikacji* 1. Tom 1 pod red. Ireny Kamińskiej-Szmaj, Tomasza Piekota i Moniki Zaśko-Zielińskiej. Tertium, 2006. Recenzent: prof. dr hab. Kazimierz Ożóg, członek zespołu recenzentów wydawniczych
3. Chłopicki, Władysław, „Terminologia badań nad humorem w przekładzie na język polski”, w: *Termin w językoznawstwie*, pod red. Doroty Brzozowskiej i Władysława Chłopickiego. Tertium, 2012. Recenzent: prof. nadzw. dr hab. Grażyna Sawicka

II. Mikro-mechanizmy humoru

4. Chłopicki, Władysław, “Perceptual imagery in humour processing”, w: *In search of (non)sense*, pod red. Elżbiety Chrzanowskiej-Kluczewskiej i Grzegorza Szpili, Cambridge Scholars Press, 2009. Recenzent: anonimowy członek zespół recenzentów wydawniczych
5. Chłopicki, Władysław, “Metonymy in humour” in: *Humorous discourse*, pod red. Władysława Chłopickiego i Doroty Brzozowskiej. Mouton de Gruyter, 2017. Recenzent: anonimowy członek zespołu recenzentów wydawniczych
6. Chłopicki, Władysław, “Is there such as thing as humorous detail?”, w: *Codes of humor*, pod red. Aliny Kwiatkowskiej i Aleksandry Staneckiej, Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie przy Filii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, 2012. Recenzent: dr hab. Adam Bednarek

III. Dowcip z perspektywy pragmatycznej

7. Chłopicki, Władysław, “Humour and cognition: dynamics of characters and events”, w: *At the crossroads of linguistic sciences*, pod red. Piotra Chruszczewskiego, Tertium, 2006. Recenzent: prof. nadzw. dr William Sullivan
8. Chłopicki, Władysław, Dorota Brzozowska, “Polish highlander jokes and their targets” *European Journal of Humour Research* 5(4), 2017, [udział 50%]. Recenzent: prof. Giseline Kuipers

IV. Analiza opowiadań humorystycznych z perspektywy pragmatycznej

9. Chłopicki, Władysław, "Humorous and non-humorous stories: Are there differences in frame-based reception?" *Stylistyka* 10: Style and humour, 2001. Recenzenci anonimowi
10. Chłopicki, Władysław, „Humor w opowiadaniach – wyzwanie dla językoznawcy”, w: *Aspekty współczesnych dyskursów*, pod red. Piotra Chruszczewskiego, *Język a komunikacja* 6 tom 1, Tertium, 2004. Recenzent: prof. dr hab. Kamila Turewicz
11. Chłopicki, Władysław, "Humor and narrative" w: *The Routledge handbook of language and humor*, pod red. Salvatore Attardo. Routledge, 2017. Recenzent: członek zespołu recenzentów wydawniczych oraz prof. Salvatore Attardo

V. Humor z perspektywy komunikacyjnej

12. Chłopicki, Władysław, "Communication styles: an overview" *Styles of Communication* 9.2, 2017. Recenzenci anonimowi
13. Chłopicki, Władysław, „Humor w komunikacji językowej", w: *Język trzeciego tysiąclecia tom 1: Nowe oblicza polszczyzny*, pod red. Grzegorza Szpili. Tertium, 2002. Recenzent: członek zespołu recenzentów wydawniczych
14. Chłopicki, Władysław, "The 'Szkło Kontaktowe' show - A return to the old irrationality?", w: *Permitted laughter: Socialist, post-socialist and never-socialist humour*, pod red. Arvo Krikmanna i Liisi Laineste, Elm Scholarly Press, 2009. Recenzent: prof. Arvo Krikmann, członek zespołu recenzentów serii wydawniczej
15. Władysław Chłopicki, "Statler and Waldorf as two all-American hecklers in the show of life", w: *Le badaud et le regardeur*, pod red. Juliana Kornhausera i Iwony Piechnik, Biblioteka Jagiellońska. Recenzent: członek zespołu recenzentów wydawniczych

c) omówienie celu naukowego/artystycznego ww. pracy/prac i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania

Piętnaście powyższych artykułów stanowi cykl tematyczny wyróżniający się w całym moim dorobku od roku 2001 i ilustrujący stan i rozwój mojej refleksji na temat analizy humoru. W

tym zestawie tekstów widać jednocześnie konsekwencję koncepcyjną, jak i rozwój koncepcji analitycznej.

W pierwszej części [1] zarysowałem zasadnicze tematy i dylematy istotne dla refleksji nad humorem, czyli przede wszystkim kwestie rozpoznania zasadniczych mechanizmów rządzących humorem w sensie mikro: różnie klasyfikowanych opozycji komicznych, jak też obecnych w tekstach humorystycznych różnych form obrazowania, ujętych w ogólnych kategoriach metonimii czy przestrzeni mentalnych. Natomiast szersza perspektywa struktury dyskursu humorystycznego objęła mechanizmy rządzące charakterystycznym dla tekstu humorystycznego trybem *non-bona-fide*, jak również zazwyczaj podkreślane czynniki, czyli mówca, sam tekst, gatunek i odbiorcy, widziane z szczególnej perspektywy tekstu humorystycznego. Omówiłem też związany z pojęciem trybu *non-bona-fide* zasadniczy problem badań nad humorem, czyli problem teoretycznego rozróżnienia pomiędzy dyskursem humorystycznym a niehumorystycznym, jak też nie zawsze udanych wysiłków w kierunku formalizacji i komputeryzacji analiz [2], w tym także analiz sfery *performance*, czemu poświęcone są różnego rodzaju badania korpusowe. Nie bez znaczenia jest kwestia doboru terminologii, bez której trudno przybliżyć polskiemu badaczowi myśl światowej humorologii, a przybliżenie to bywa łatwiejsze, jeśli wybrane terminy mają charakter transparentny i są łatwo zrozumiałe [3].

Ogólny szkielet całości tematycznej, zasadniczo zgodny ze sposobem myślenia i kategoryzacji materiału badawczego przez językoznawców kognitywnych, składa się po pierwsze z analiz na poziomie mikro, czyli zjawisk ogólnopoznawczych, takich jak obrazowanie gramatyczne [4] czy też metonimia [5]; mają one wpływ na percepcję humoru przez odbiorców, choć wpływ taki zaznacza się także w innych typach dyskursu, co naturalnie stanowi trudność badawczą. Wskazuję także na to, że nie można mówić o elementach dowcipu, które byłyby inherentnie humorystyczne, ponieważ trzeba uznać humor za zjawisko o charakterze relacyjnym, podatne na wpływy kontekstowe [6]. Artykuły powyższe przenika więc świadomość potrzeby wyznaczenia jasnej granicy pomiędzy zjawiskami, która ułatwiłaby określenie cech definiujących prototypowego dyskursu humorystycznego, a jednocześnie świadomość wysokiego stopień skomplikowania tego zadania (pisałem o tym pojęciu także w innych swoich publikacjach, np. Chłopicki 2004 „Are there cultural prototypes of humorous short stories?”).

Następnie omawiam cechy charakterystyczne jednego z podstawowych gatunków dyskursu humorystycznego, jakim są dowcipy. W analizach podkreślam ich dynamizm i zależność od elementów charakteryzujących dany tekst, co stoi w sprzeczności z czasem

stawianą tezę, iż elementy humorystyczne dowcipu są generalnie niezależne od każdorazowych cech kontekstu, do których zalicza się postaci, zdarzenia, przedmioty i miejsca (ujęte w semantykę ram) [7]. Ten kierunek myślenia ulega pewnemu poszerzeniu o zagadnienia społeczne, którymi zajmuje się socjologia humoru – bada ona na przykład społeczne osadzenie kulturowego odbioru postaci ze ‘świata górali’ i ‘świata miasta’, nie zawsze interpretowanych w ten sam oczywisty sposób [8], czy też systematycznie występujące, specyficzne elementy kulturowe polskich i angielskich dowcipów o lekarzach. Te ostatnie omawiane są na przykładzie centralnej dla nich kategorii żartobliwej porady lub wręcz „antyporady”, która występuje w dowcipach z tych dwóch kręgów kulturowych w różniącej się w istotnych szczegółach postaci [5] (analizę dowcipów o lekarzach można także zobaczyć w moim artykule w druku: Chłopicki 2019, „Joke construction and joke structure”, gdzie omawiany jest niewielki ich korpus konwersacyjny).

Kolejny zestaw artykułów rozszerza te analizy na opowiadania humorystyczne, gdzie problem wyróżnienia cech dyskursu humorystycznego powraca ponownie, tym bardziej, że badaczom sprawia także trudność określenie cech typowego dyskursu niehumorystycznego, właśnie ze względu na zależność tej oceny od perspektywy odbiorcy [9]. Nie bez znaczenia dla próby podejmowania takiego rozróżnienia jest z jednej strony kryterium statystyczne (analiza ilościowa), które jednak, przynajmniej w przypadku humoru, nie może funkcjonować bez analizy jakościowej [10]. Istotnym elementem mojego postrzegania takich badań jest ich charakter interdyscyplinarny, także osadzony w badaniach narracji i jej elementów, takich jako postaci czy zdarzenia, częściowo mających charakter literaturoznawczy [11].

Wreszcie ostatnia część poszerza naszkicowaną powyżej perspektywę badawczą jeszcze bardziej, obejmując wyraźnie niesprzeczną z nią perspektywę badań, które wpisują się w tworzącą się dopiero na gruncie polskim komunikologię; w szczególności chodzi o próbę zdefiniowania na nowo kulturowo określonego stylu komunikacyjnego, co z natury rzeczy obejmuje pewien typ humoru oraz jego częstotliwość i sposób występowania. W pierwszym artykule z tej części cyklu [12] zwróciłem uwagę na ekspresywny charakter polskiego stylu komunikacyjnego, gdzie opinia wyrażana jest otwarcie, często przy użyciu wulgaryzmów czy ekspresywizmów, co znajduje spontaniczny wyraz także w cytowanych w artykule żartach zawartych w omawianych korpusach, specjalnie zebranych dla potrzeb tej analizy. Ten typ badań, zaplanowany obecnie na dalsze, konfrontatywne bądź wielostronne, projekty naukowe, był obecny także już w mojej wcześniejszej refleksji i to zarówno w sensie ogólnym, gdzie wskazywałem na niejednoznaczność komunikacyjną nieinformacyjnego użycia języka [13], jak i w sensie bardzo kulturowym, gdzie podkreślałem jego głębokie osadzenie w doświadczeniu

społecznym (np. okresu „socjalizmu”, kiedy dowcip polityczny był jednym z głównych dostępnych sposobów nieograniczonego wyrażania opinii i emocji społecznych) [14].

Jestem także autorem opracowań innych pól dyskursu humorystycznego. Zająłem się w szczególności studium przypadku, który skupia się wokół dwóch humorystycznych postaci obserwatorów z kultowego w USA komediowego serialu telewizyjnego „Muppet Show” [15]. Ciekawymi aspektami tego studium jest duża różnorodność zidentyfikowanych i sklasyfikowanych form humoru tych dwóch postaci, zarówno słownego, sytuacyjnego i metajęzykowego, jak i cały wachlarz ich żartów z samego show, poszczególnych występujących w nim postaci czy też samych obserwatorów, a jednocześnie obecność zaledwie kilku najpopularniejszych typów opozycji.

IV. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Poza powyższym cyklem, od roku 2001 opublikowałem 21 innych artykułów naukowych, redagowałem lub współredagowałem 17 monografii, specjalną międzynarodową serię wydawniczą (4 wydane tomy), 4 numery specjalne czasopism, 9 recenzji w czasopismach z Impact Factorem i 15 publikacji popularnych.

Moje zainteresowania naukowe i osiągnięcia badawcze mogę generalnie podzielić na kilka kategorii, które wzajemnie się uzupełniają. Punktem wyjścia były dla mnie językoznawcze badania humoru, które zarówno w swojej pracy doktorskiej, jak i w licznych późniejszych artykułach, uważałem za badania mające charakter pragmatyczny, bardziej niż semantyczny. We wspomnianym już najnowszym artykule, napisanym do tomu dla uhonorowania jubileuszu Victora Raskina (“Joke construction and joke structure”), podkreślam generalny problem w semantyce skryptów w wersji Victora Raskina, jakim jest myślenie w kategoriach systemu języka widoczne w promowaniu semantyki kontekstowej, w przeciwieństwie do otwarcia na typowo pragmatyczne i bardzo istotne dla analizy wpływu sytuacji opowiadania, cech mówiącego czy adresatów na ostateczny kształt i odbiór dowcipów.

Z takiej perspektywy wypływają i znajdują naturalne pole do rozwoju moje badania pragmatolingwistyczne i korpusowe, z drugiej zaś strony badania w skali mikro pokazujące kognitywne ujęcie zjawisk językowych, w tym obrazowania gramatycznego czy przestrzeni mentalnych.

Te trzy filary moich zainteresowań osadzone zostały w kilku innych łączących się ze sobą polach badawczych. Była to refleksja metodologiczna, która kształtowała się w dyskusji

między językoznawstwem kognitywnym a podejściem komunikatywistycznym do analizy danych językowych (*Kognitywizm i komunikatywizm: dwa bieguny współczesnego językoznawstwa*, 2006). Była to także bardzo szeroka dziedzina komunikacji międzykulturowej, która obejmuje zarówno językoznawcze badania kontrastywne, jak i badania etnolingwistyczne, pragmalingwistyczne czy socjolingwistyczne (wybór takich badań znajduje się w redagowanych przeze mnie zbiorach *Komunikacja międzykulturowa: perspektywy badań interdyscyplinarnych*, 2007 czy *Słowo w dialogu międzykulturowym*, 2010), badania o charakterze psychologicznym nad odbiorem humoru w poszczególnych krajach i językach (uczestniczyłem i nadal uczestniczę w szeroko zakrojonych, międzynarodowych badaniach ankietowych temu poświęconych, kierowanych przez badaczy niemieckojęzycznych, Proyera, Rucha i Heinz), czy opracowania poświęcone tradycjom humoru poszczególnych kultur (służy temu redagowana przeze mnie międzynarodowa seria *Humour and Culture*, w ramach której współredagowałem m.in. pierwszą monografię tego typu na rynku polskim pt. *Humor polski* (2014), najpierw opublikowaną w wersji anglojęzycznej w roku 2012; dla potrzeb tej monografii zebrałem i opracowałem polskie badania naukowe nad humorem). Wreszcie interesowałem się przekładoznawstwem, które w swym kognitywnym wydaniu pokazuje znakomicie, jak znaczenie tekstu zależy w zaskakująco wysokim stopniu od często niewielkich szczegółów obrazowania, a zarazem od jego zakotwiczenia w pojęciach i konwencjach kulturowych („Translating menus”, 2018; „Reorientation in technical translation” 2002, redakcja tomu *Polszczyzna a języki obce: przekład i dydaktyka*, 2002).

Zajmowałem się także szerzej dyskursem reklamowym, w kontekście polskim i międzynarodowym („Język angielski w polskiej reklamie”, 2002), także w ramach monograficznego opracowania, które służyło ukazaniu wpływu języka angielskiego na różne języki europejskie („Polish under siege?” 2005). W ostatnich latach intensywnie zająłem się także stylami komunikacyjnymi, wraz z innymi badaczami, zwłaszcza z Estonii, podejmując próbę ponownego spojrzenia na to ciekawe, choć zarzucone przez pragmalingwistów pojęcie (*Culture's software: Communication styles*, Cambridge Scholars 2015; *Style komunikacyjne*, Tertium 2017; *Styles of Communication* 9:2, 2017), nie tylko w kontekście roli humoru w kształtowaniu takiego stylu, ale także wielu innych czynników, zwłaszcza pytań („Declarative questions in Polish communication style”, *Journal of Pragmatics* 2019).

Współpraca międzynarodowa

Jak już wspomniałem w części II, w ramach swojej pracy naukowej aktywnie uczestniczę w pracach gremiów międzynarodowych. Robię to nie tylko poprzez intensywny udział w pracach towarzystwa ISHS, ale także poprzez:

1/ publikację rozdziałów w monografiach (np. *The Routledge handbook of language and humor* (Routledge 2017), czy też *Humorous discourse* (Mouton de Gruyter 2017, w ramach renomowanej serii „Humor research”),

2/ wydawanie międzynarodowej serii wydawniczej *Humour and Culture*, a także redagowanie międzynarodowych monografii wieloautorskich (np. *Estonia and Poland* (2012, 2013) czy *Cultures in dialogue* (2018)),

3/ pracę w redakcji międzynarodowych czasopism naukowych (*European Journal of Humour Research* oraz *Półrocznik Jezykoznawczy Tertium/Tertium Linguistic Journal*), członkostwo w komitetach redakcyjnych czasopism (m.in. czasopisma *Humor*, który jest pismem z listy filadelfijskiej) i wydawanie numerów specjalnych czasopism (np. *Styles of Communication* 9:2),

4/ publikowanie recenzji w czasopismach mających Impact Factor, z których szczególnie ważna dla środowiska naukowego była recenzja dwutomowego dzieła *Encyclopedia of Humour Studies*, pod redakcją Salvatore Attardo (2015), a także pracę jako recenzent wewnętrzny dla renomowanych czasopism międzynarodowych (np. *Poznań Studies in Contemporary Linguistics* czy *Studia Anglica Posnaniensia*),

5/ występy w panelach dyskusyjnych na konferencjach czy sympozjach międzynarodowych (np. ostatnio w „2nd Humo(u)r Think Tank” w Bertinoro we Włoszech (2017), czy też wcześniej w interdyscyplinarnym panelu dyskusyjnym „Liberty, Responsibility and the Works of Jaroslav Hašek” w Malmesbury w Wielkiej Brytanii w roku 2003, finansowanym przez Liberty Fund).

Uczestniczyłem i uczestniczę także w polsko-estońskich badaniach porównawczych, dwukrotnie już finansowanych przez Polską i Estońską Akademię Nauk, w ścisłej współpracy z polskim koordynatorem projektu, prof. nadzw. dr hab. Dorotą Brzozowską. Były to projekty: „Creativity and Tradition in Polish and Estonian Cultural Communication” / „Kreatywność i tradycja w polskiej i estońskiej komunikacji kulturowej” (projekt 1/2010-2012) oraz „Communication Styles: Developing Cross-cultural Theoretical and Methodological Framework”/ „Tworzenie ram teoretycznych i metodologicznych badania międzykulturowych stylów komunikacyjnych” (projekt nr 1/ 2016-2018). Obecnie czekam na ostateczną decyzję co do finansowania nowego polsko-estońskiego projektu zaplanowanego na lata 2019-2021 pod nazwą „Communication Styles Revisited: Developing the Deliberate Language Use

Framework” / „Style komunikacyjne: Projekt rozwoju ram badawczych intencjonalnego użycia języka”, gdzie pełnię rolę polskiego kierownika projektu.

Zostałem też przedstawicielem polskim w międzynarodowym projekcie NETLANG koordynowanym przez portugalską fundację naukowo-techniczną FCT na lata 2018-2020 pod nazwą „The Language of Cyberbullying: Forms and Mechanisms of Online Prejudice and Discrimination in Annotated Comparable Corpora of Portuguese and English” (PTDC/LLT-LIN/29304/2017; koordynatorem jest prof. Isabel Ermida z Uniwersytetu w Bradze). Uzyskałem też Grant National Science Council Republiki Chińskiej na przeprowadzenie wykładów na 5 uniwersytetach na Tajwanie, które wygłosiłem w roku 2011, a także finansowanie na wygłoszenie wykładów gościnnych w East-Carolina University w USA w ramach programu Erasmus Plus (2018).

Byłem organizatorem i współorganizatorem w 9 międzynarodowych konferencji – w tym dużej konferencji ISHS w Uniwersytecie Jagiellońskim (2012 – 220 uczestników), oraz cyklicznych konferencji „Communication Styles” i „Across Borders”. Brałem czynny udział w 61 konferencjach, głównie międzynarodowych, które odbyły się w 17 krajach – USA, Kanadzie, Hong Kongu, Australii, Włoszech, Francji, Holandii, Irlandii, Wielkiej Brytanii, Estonii, Rosji, Słowacji, Danii, Rumunii, Hiszpanii, na Węgrzech oraz oczywiście w Polsce.

Wśród wszystkich moich publikacji jest 48 pozycji obcojęzycznych (w tym 47 anglojęzycznych i jedna estońska). Wśród 17 redagowanych monografii jest 8 pozycji anglojęzycznych.

V. Działalność dydaktyczna, w tym osiągnięcia w zakresie opieki naukowej i kształcenia młodej kadry

Swoje zainteresowania badawcze przekładałem na pracę dydaktyczną. Jako lektor, asystent i adiunkt prowadziłem w Instytucie Filologii Angielskiej bardzo zróżnicowane zajęcia dydaktyczne w języku angielskim ze studentami jednolitych studiów magisterskich, studiów I oraz II stopnia, w tym zajęcia z praktycznej nauki języka angielskiego na poziomie akademickim, zajęcia z przekładu angielsko-polskiego i polsko-angielskiego, szereg zajęć specjalistycznych i przeglądowych, w tym wykład „Wprowadzenia do językoznawstwa”, wykład z wybranych zagadnień językoznawstwa kognitywnego, zajęcia z pragmatyki językoznawczej i komunikacji międzykulturowej, zarówno na poziomie licencjackim jak i magisterskim, seminaria oraz zajęcia specjalizacyjne z zakresu pragmatyki językoznawczej, językoznawstwa kognitywnego, analizy dyskursu, komunikacji międzykulturowej czy

przekładoznawstwa, zarówno na poziomie licencjackim jak i magisterskim, oraz zajęcia do wyboru dla studentów m.in. z zakresu komunikacji międzykulturowej w biznesie, z zakresu badań nad humorem, przekładu humoru czy przekładu tekstów turystycznych.

W swojej pracy dydaktycznej wykorzystywałem najnowsze technologie, w tym pomoce audiowizualne, platformę Pegaz (gdzie prowadzę zajęcia w trybie hybrydowym), oraz laboratorium językowe Sanako. Ukończyłem także kurs w zakresie obsługi tablicy interaktywnej oferowany przez Wydział Filologiczny, a także kurs obsługi programu Trados, zorganizowany przez Katedrę Unesco przy Wydziale Filologicznym UJ.

Jestem promotorem ok. 50 prac magisterskich i licencjackich z zakresu językoznawstwa, językoznawstwa stosowanego, przekładoznawstwa, badań nad humorem, komunikacji w biznesie czy komunikacji międzykulturowej (kolejnych 50 prac licencjackich prowadziłem w drugiej uczelni, gdzie jestem zatrudniony). Byłem także promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim mgr Anny Rewiś-Łętkowskiej „Metaphorical Conceptualization of Fear in English and Polish” (obrona pracy doktorskiej 21.06.2017, Uniwersytet Opolski), w międzynarodowym przewodzie doktorskim Shuminga Bai z Nanyang University of Technology w Singapurze (przewód niezakończony), a także recenzentem zewnętrznym napisanej w języku niemieckim pracy doktorskiej Geerta Brône pt. „Bedeutungskonstitution in verbalem Humor. Ein kognitiv-linguistischer und diskurssementischer Ansatz” i uczestnikiem jej obrony w Katolickim Uniwersytecie w Leuven w Belgii w czerwcu 2007.

VI. Organizacja życia naukowego w tym działalność popularyzująca naukę lub sztukę i praca na rzecz otoczenia gospodarczego i społecznego

Jak już wspomniałem w części II jestem od wielu lat zaangażowany w społeczną działalność Krakowskiego Towarzystwa Popularyzowania Wiedzy o Komunikacji Językowej „Tertium” (założone w roku 1996, organizacja pożytku publicznego od roku 2003, od początku jego istnienia byłem sekretarzem Zarządu, a od roku 2012 Przewodniczącym Zarządu). Od roku 2001 zorganizowałem i uczestniczyłem w 10 konferencjach „Tertium” z cyklu „Język trzeciego tysiąclecia”, które łączą pragmatyngwistykę z przekładoznawstwem i komunikacją międzykulturową pod jednym parasolem językoznawczym. Odzwierciedlają to tematy wiodące konferencji „Tertium” – Słowo w kontekście (2012), Niedosłowność (2014), Style

komunikacyjne (2016), Otwartość w badaniach (2018), które świadczą także o moich zainteresowaniach i preferencjach naukowych. Towarzystwo „Tertium” prowadzi również działalność wydawniczą: od roku 2001 wydało około 70 pozycji, w tym słowniki i inne pozycje popularne.

Aby jeszcze bardziej przybliżyć polskiemu i międzynarodowemu środowisku naukowemu koncepcje „Tertium”, w roku 2016 w Krakowie z mojej inicjatywy powstało nowe czasopismo naukowe *Półrocznik Językoznawczy Tertium* (www.journal.tertium.edu.pl), którego socjolingwistyczny i pragmalingwistyczny profil pokrywa się z profilem dotychczasowych konferencji „Tertium”. Obecnie jestem jego redaktorem naczelnym (ukazały się do tej pory 4 numery pisma z 62 artykułami).

Jestem także aktywny jako organizator życia naukowego w dziedzinie badań nad humorem, zarówno w Polsce jak i za granicą. Do zestawu dyscyplin, jakimi zajmuje się Towarzystwo „Tertium”, starałem się dołączyć badania nad humorem, co widać w programach konferencji „Język trzeciego tysiąclecia” oraz w moich publikacjach w tomach „Tertium”, zaś zorganizowana przeze mnie w roku 2012 w Uniwersytecie Jagiellońskim we współpracy z Wyższą Szkołą Europejską w Krakowie konferencja ISHS przyniosła powołanie do życia nowego międzynarodowego kwartalnika naukowego pod nazwą *The European Journal of Humour Research* (europeanjournalofhumour.org). Pismo wychodzi od roku 2013 (obecnie wydawcą jest Towarzystwo „Tertium”), do chwili obecnej wyszło 22 numery, w tym 10 tematycznych numerów specjalnych. Jestem członkiem jego trzyosobowego międzynarodowego zespołu redakcyjnego. Pismo jest uznane na świecie i indeksowane w bazie naukowej Scopus.

Od roku 2001 uczestniczyłem w sumie w 60 konferencjach (często wielotematycznych), gdzie wygłaszałem referaty w większości związane z humorem, dowcipem, czy standupem, włączając w to 16 konferencji ISHS. Moja intensywna aktywność w ramach tego towarzystwa zyskała uznanie środowiska: zostałem najpierw członkiem Zarządu (2006-2009), a obecnie zostałem wybrany na Prezesa ISHS na kadencję 2018-2019.

Prowadziłem wykłady otwarte (13 wykładów gościnnych lub popularnych w Polsce i zagranicą, w tym 4 razy w Estonii), brałem udział w 7 dyskusjach panelowych. Byłem również zaproszony do wygłoszenia wykładów w ramach czterech międzynarodowych szkół letnich: trzy razy na International Summer School and Symposium on Humour and Laughter, Theory, Research and Applications – w Tartu w Estonii (2011), w Magdeburgu w Niemczech (2013) oraz w Sankt Petersburgu w Rosji (2015), a raz w ramach Migration and Narration Erasmus Intensive

Programme (Krosno 2012). Uczestniczyłem także w wymianie w ramach programu Erasmus i Erasmus Plus w Portugalii, Irlandii Północnej, Norwegii, Holandii, Niemczech i USA.

W sumie byłem lub jestem członkiem 8 towarzystw i instytucji naukowych, w tym Krakowskiego Towarzystwa „Tertium” od jego założenia w roku 1996, International Society for Humor Studies od jego założenia w roku 1988, Polskiego Towarzystwa Językoznawstwa Kognitywnego od jego założenia w roku 2001, PAN Oddział we Wrocławiu od 2016 r. czy Centre of Excellence for Estonian Studies od roku 2017.

Pracując na rzecz środowiska pełniłem i nadal pełnię 9 różnych funkcji. Prace na rzecz Uniwersytetu Jagiellońskiego obejmowały funkcje: przedstawiciela Uniwersytetu Jagiellońskiego w 256. Komitecie technicznym Polskiego Komitetu Normalizacyjnego ds. Terminologii, Innych Zasobów Językowych i Zarządzania Treścią (2015-2017) oraz przedstawiciela wydziałowego Instytutu Filologii Angielskiej UJ ds. jakości kształcenia (od 2016).

Inne funkcje w środowisku krajowym to wspomniane już funkcje Sekretarza Zarządu (1996-2012) i Przewodniczącego Zarządu Towarzystwa Krakowskiego Towarzystwa Popularyzowania Wiedzy o Komunikacji Językowej (od 2012). Moja praca w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. S. Pigonia w Krośnie (od roku 2000) wiąże się także z pełnieniem funkcji kierowniczych – Kierownika Zakładu Filologii Angielskiej (2008-2012, i od 2016) oraz Dyrektora Instytutu Humanistycznego (2012-2016), a także przewodniczącego Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (2012-2016).

Moja aktywność została uhonorowana nagrodami Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego (2001) oraz Rektora PWSZ im. S. Pigonia w Krośnie (corocznie w latach 2008-2018), a także Srebrnym Krzyżem Zasługi RP (2003) i Srebrnym Medalem RP za długoletnią służbę (2014).

Zaangażowaniem na rzecz środowiska jest także moja działalność przekładowa – współpracowałem od wielu lat z wolnej stopy z różnymi wydawnictwami z m.in. Międzynarodowym Centrum Kultury (1999-2002), PWN (2002), Instytutem Adama Mickiewicza (2003), Wydawnictwem M (2004), Wydawnictwem Kluszczyński (2002-2007), Akademią Muzyczną w Krakowie (od roku 1999 do chwili obecnej), Fundacją Muzeum Wojciecha Weissza (od roku 2009 do chwili obecnej), Wilk Studio (2009), a ostatnio z wydawnictwem Vistulana (od roku 2016). Jestem autorem kilkudziesięciu opublikowanych tłumaczeń książek naukowych, albumów, czy artykułów naukowych.

VII. Informacja o osiągnięciach naukowo-badawczych przed uzyskaniem stopnia doktora

W okresie po uzyskaniu stopnia magistra w roku 1988 i przed uzyskaniem stopnia doktora w roku 2000, ukazało się w sumie 15 moich publikacji. Były to 3 książki, jedna autorska i dwie współautorskie:

- 1/ Władysław Chłopicki, 1995, *O humorze poważnie*, Kraków: PAN.
- 2/ Władysław Chłopicki i Anna Sosnowska, 1995. *Poradnik ortograficzny dla Polaków: Język angielski*, Kraków: PWN.
- 3/ Władysław Chłopicki i Jerzy Świątek, 2000, *Angielski w reklamie*, PWN.

Opublikowałem ponadto 7 artykułów naukowych (w tym jeden z czasopiśmie z Impact Factorem (*Humor*), pozostałe w tomach zbiorowych, dwa współautorskie), 4 recenzje w czasopismach z listy filadelfijskiej (*Humor* i *Journal of Pragmatics*), oraz podręcznik *Teksty i podteksty. Polish language in its cultural context: A handbook and reader* (we współpracy z 5 współautorami). Uczestniczyłem też w kilkunastu konferencjach krajowych i zagranicznych, w tym w 5 konferencjach towarzystwa ISHS. Ukazało się także 10 tłumaczonych przeze mnie publikacji książkowych (częściowo we współpracy z innymi tłumaczami).

Władysław Chłopicki